

**Вивчення стану забезпечення сільського
населення
України публічними бібліотеками**

Дослідження

На виконання розпорядження наказом Міністерства культури України від 27.03.2012 р. № 260 було затверджено «План заходів на 2012-2015 роки щодо зміцнення матеріально-технічної бази бібліотек, створення умов для збереження Державного бібліотечного фонду, запобігання скороченню чисельності бібліотек, особливо у сільській місцевості». Відповідно до пункту 3.2 цього документу у 2012 р. проводиться загальнодержавне дослідження «Вивчення стану забезпечення сільського населення України публічними бібліотеками», до якого приєдналась і Збаразька ЦБС.

Мета дослідження – на основі вивчення стану охоплення бібліотечним обслуговуванням сільського населення Збаразького району розробити низку заходів щодо збереження, укріплення та розвитку бібліотечної мережі в сільській місцевості.

Об'єкт дослідження – сільські (села та селища) населені пункти Збаразького району та форми бібліотечного обслуговування в них.

Предмет дослідження – рівень охоплення бібліотечним обслуговуванням сільського населення Збаразького району, стан сільських книгозбірень (за рядом визначених показників).

Завдання дослідження:

встановити (станом на 1.01.2012 р.):

- кількість населення, у т.ч. віком до 15 років, у кожному сільському (селищному) населеному пункті Збаразького району;
- наявність (або відсутність) в кожному такому пункті будь-яких форм бібліотечного обслуговування (бібліотека, бібліотечний пункт тощо);
- підпорядкування сільських бібліотек (у складі ЦБС чи ні);

зафіксувати основні параметри, що характеризують стан сільських книгозбірень:

- книжковий фонд, у т.ч. видання 2005-2011 років;
- обсяги передплати періодичних видань у 2010-2011 роках;
- фізичний стан бібліотечних приміщень;
- наявність опалення та освітлення;

провести порівняльний аналіз показників розвитку сільських бібліотек з даними дослідження «Сільська бібліотека на мапі України» (2007 р.).

Сільські бібліотеки Збаражчини надають бібліотечно-інформаційні послуги більш ніж половині жителів села. А ще ці заклади подекуди проводять клубні заходи, якщо в селі немає будинку культури чи він не функціонує, виконують навчальні функції, задовольняючи запити читачів у межах шкільної програми.

Розміщення мережі сільських бібліотек і повнота охоплення селян бібліотечним обслуговуванням залежать від різних факторів (щільності населення, віддаленості сільських населених пунктів, територіальних відмінностей).

Щільність проживання, відстані між селами, кількість їхніх мешканців зумовили розміщення мережі бібліотек-філій. Населення сіл Збараського району становить 40012 чоловік, з них 6114 – дітей віком від 1 до 15 років. Незважаючи на зменшення населення та сільських поселень, мережа бібліотек з 2007 р. не змінилась. Всі вони є філіями Збараської ЦБС.

Збараський район повністю зберіг централізовану систему сільських бібліотек. Вони розміщені в 58 населених пунктах. У 2 населених пунктах читачі обслуговуються нестационарними формами, бібліотечний пункт. Кількість сіл Збараського району, які позбавлені будь-яких бібліотечних послуг, дорівнює 17, кількість населення в них становить – 3028 чоловік.

Рівень фінансування впливає на ресурсну базу бібліотеки: зовнішній та внутрішній стан приміщень, комплектування. Бюджетні асигнування складають головну фінансову базу мережі сільських бібліотек.

Загальний фонд сільських бібліотек-філій збільшився на 4272 документи у порівнянні з 2007 роком і становить 331624 примірники книг. За період 2005-2011 рр. у сільські книгозбірні надійшло – 17507 примірників книг.

У 2007 році по сільських бібліотеках надійшло 672 назви періодичних видань, у 2010 році відбулось значне зменшення передплати газет та журналів, що становила – 158 видань, а в 2011 році – зросла до 1044.

З 58 бібліотек-філій тільки 15 бібліотек потребують ремонту, не опалюється – 40 книгозбірня.

Внаслідок фінансових обмежень продовжує залишатися незадовільною матеріально-технічна база ЦБС Збараського району. На жаль, у бібліотекарів та представників органів місцевого самоврядування, які опікуються проблемами книгозбірень, лише частково співпадає точка зору щодо ролі та місця бібліотеки в сільській громаді, значення подальшого розвитку цих закладів культури. Але всі сходяться на тому, що державна політика в галузі культури по суті відсутня, що і впливає на розміри фінансування книгозбірень.

При певній різниці поглядів лише взаємовигідний союз бібліотеки та влади може створити умови для всебічного, комплексного розвитку, модернізації бібліотек, формування на їхній базі сучасних інформаційних і просвітницьких центрів.

Для покращання системи обслуговування бібліотека повинна мати різноманітну структуру, а також стаціонарні та мобільні пункти видачі документів.

Додаток 1.

Стан охоплення бібліотечним обслуговуванням сільського населення на 01.01.2012 р.

Зведена таблиця по області

(нумерація населених пунктів наскрізна)

Збаразький район

1	2	3	4	5	6	Характеристика сільської бібліотеки										17
						7	8	9	10		12	13		15		
									2010	2011		опалення (так, ні)	(так, ні)	к-сть бібл. пунктів	інші (вказати)	
Збаразь-	цька	1.с.База-	649	128	1	так	6169	285	3	18	нормальний	так	так			

Збаразь- кий р-н	Базарине- цька сільська рада	2.с.Тара- сівка	315	59	1	так	3885	273	3	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Базарине- цька сільська рада	3. с.Ма- лий Глибо- чок	99	11	0											4 км
Збаразь- кий р-н	Базарине- цька сільська рада	4. с.Чор- ний Ліс	144	25	0									1		
Збаразь- кий р-н	Бодаків- ська сільська рада	5. с.Бо- даки	1076	182	1	так	6124	253	3	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Бутин-ська сільська рада	6.с.Бу- тин	612	112	1	так	6477	242	3	18	потребує ремонту	так	так			
Збаразь- кий р-н	Велико- вікнин-ська сільська рада	7. с.Ве- ликі Вікнини	966	216	1	так	11216	300	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Велико- вікнин- ська сільська рада	8. с.Ма- лі Вікни- ни	465	89	1	так	4678	231	3	18	потребує ремонту	так	так			

Збаразь- кий р-н	Велико- вікнин- ська сільська рада	9. с.Ко- тюжино	538	83	1	так	3413	264	2	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Велико- кунине- цька сільська рада	10.с.Ве- ликий Кунин- ець	947	119	1	так	7462	282	3	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Велико- кунине- цька сільська рада	11.с.Ма- лий Кунин- ець	222	36	1	так	3695	301	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Вище- луб'яне- цька сільська рада	12.с.Ви- щі Луб'ян- ки	911	124	1	так	7049	377	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Вище- луб'яне- цька сільська рада	13.с. Но- вий Рогівець	462	43	1	так	2843	210	2	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Гніздич- ненська сільська рада	14.с.Гні- здичне	1118	178	1	так	5137	271	3	18	потребує ремонту	ні	так			

Збаразь- кий р-н	Гніздич- ненська сільська рада	15.с.Че- снівсь- кий Рако- вець	239	26	1	так	3439	270	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Гніздич- ненська сільська рада	16.с.Хо- ми.	228	36	0									1		
Збаразь- кий р-н	Дзвиня- ченська сільська рада	17. с.Дзви- няча	891	131	1	так	7970	236	2	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Доброво дівська сільська рада	18.с.До- броводи	1581	242	1	так	6751	362	3	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Добро- мірська сільська рада	19.с.До- бромірк а	493	70	1	так	9302	229	3	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Залі- сецька сільська рада	20. с.За- лісці	1488	230	1	так	7240	356	3	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Залужа- нська сільська рада	21. с.За- лужжя	1065	139	1	так	6256	277	2	18	нормальний	так	так			

Збаразь- кий р-н	Залужан- ська сільська рада	22.с.Іва- шківці	220	32	1	так	3752	353	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Залужан- ська сільська рада	23.с.Лі- ски	345	56	0											3,5 км
Збаразь- кий р-н	Зарубин- ська сільська рада	24.с.За- рубинці	632	98	1	так	5733	301	2	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Зарудян- ська сільська рада	25.с.За- руддя	711	121	1	так	4442	261	3	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Зарудян- ська сільська рада	26.с.Оли- шківці	532	73	1	так	7069	217	2	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Зарудян- ська сільська рада	27.с.Ви- тківці	202	38	0											1,9 км
Збаразь- кий р-н	Іванчан- ська сільська рада	28.с.Іва- нчани	602	64	1	Так	7448	337	3	18	нормальний	так	так			

Збаразь- кий р-н	Іванчан- ська сільська рада	29.с.Ма- ла Березо- виця	205	27	1	так	5464	237	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Капусти- нецька сільська рада	30.с.Му- сорівці	186	17	1	так	5550	265	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Капусти- нецька сільська рада	31.с.Ка- пустине- цький Ліс	28	1	0											3,4 км
Збаразь- кий р-н	Капусти- нецька сільська рада	32.с.За- рудечко	99	16	0											1,2 км
Збаразь- кий р-н	Капусти- нецька сільська рада	33.с.Ка- пустинці	199	27	0											1,6 км
Збаразь- кий р-н	Кидане- цька сільська рада	34.с.Ки- данці	761	81	1	так	6396	267	2	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Коби- лянська сільська рада	35.с.Ко- билля	726	75	1	так	6379	264	3	18	нормальний	так	так			

Збаразь- кий р-н	Колод- ненська сільська рада	36.с.Колодно Ліс	763	98	1	так	5946	279	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Колод- ненська сільська рада	37.с. Колодно Село	579	89	1	так	6488	235	3	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Колод- ненська сільська рада	38.с.Бо- лязуби	435	51	1	так	5693	243	3	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Колод- ненська сільська рада	39.с.Гли- нчуки	18	2	0											2,7 км
Збаразь- кий р-н	Коханів- ська сільська рада	40.с.Ко- ханівка	287	51	1	так	5074	219	2	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Коханів- ська сільська рада	41.с.Діб- рова	195	18	0											3,1 км
Збаразь- кий р-н	Коханів- ська сільська рада	42.с.Гни- дава	317	36	1	так	3945	200	2	18	нормальний	ні	так			

Збаразь- кий р-н	Красно- сільська сільська рада	43.с.Красно- сільці	393	53	1	так	3733	244	2	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Красно- сільська сільська рада	44.с.Роз- ношинці	329	36	1	так	2992	300	2	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Кретіве- цька сільська рада	45.с.Кре- тівці	290	50	1	так	6287	245	2	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Кретіве- цька сільська рада	46.с.Гри- цівці	284	40	0											1,5 км
Збаразь- кий р-н	Лозів- ська сільська рада	47.с.Ло- зи	622	84	1	так	5445	378	3	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Лозів- ська сільська рада	48.с.Кри- вчики	756	151	1	так	3566	580	2	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Макси- мівська сільська рада	49.с.Ма- ксимівка	860	212	1	так	5637	429	3	18	нормальний	ні	так			

Збаразь- кий р-н	Максими- вська сільська рада	50.с.Ча- гарі Збаразьк і	262	23	1	так	3295	205	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Максими- вська сільська рада	51.с.Го- ри Стриїве- цькі	174	22	0											3,3 км
Збаразь- кий р-н	Нижче- луб'яне- цька сільська рада	52.с.Ни- жчі Луб'янки	1343	224	1	так	6584	1148	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Новики- ська сільська рада	53.с.Но- вики	358	42	1	так	4703	243	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Новиків- ська сільська рада	54.с.Оп- рилівці	383	53	1	так	5298	229	2	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Новиків- ська сільська рада	55.с.Чу- малі	245	27	0											1,5 км
Збаразь- кий р-н	Охримів- ська сільська рада	56.с.Ох- римівці	217	21	1	так	4390	253	3	18	потребує ремонту	ні	так			

Збаразь- кий р-н	Ракове- цька сільська рада	57.с.Ве- ликий Раковець	409	129	1	так	6847	256	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Ракове- цька сільська рада	58.с.Ма- лий Раковець	365	48	1	так	4883	240	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Ракове- цька сільська рада	59.с.За Шляхом	42	1	0											3,9 км
Збаразь- кий р-н	Романо- восіль- ська сільська рада	60.с. Ро- манове Село	834	102	1	так	5556	438	3	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Синяв- ська сільська рада	61.с.Си- нява	704	116	1	так	5809	328	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Синяв- ська сільська рада	62.с.Си- нягівка	254	27	1	так	4985	240	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Старо- вишні- вецька сільська	63.с.Ста- рий Вишні- вець	1584	240	1	так	6567	314	3	18	нормальний	ні	так			

Збаразь- кий р-н	Стриїве- цька сільська рада	70.с. Стриївка	957	148	1	так	9675	507	3	18	нормальний	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Стриїве- цька сільська рада	71.с.Тра- вневе	453	69	1	так	4367	241	3	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Чернихо- вецька сільська рада	72.с.Чер- нихівці	1326	203	1	так	9628	341	3	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Шилівсь- ка сільська рада	73.с.Ши- ли	499	66	1	так	7320	329	3	18	нормальний	так	так			
Збаразь- кий р-н	Шилівсь- ка сільська рада	74.с.Діб- рова	112	12	0											2 км
Збаразь- кий р-н	Шимко- вецька сільська рада	75.с.Ши- мківці	647	120	1	так	4914	233	2	18	потребує ремонту	ні	так			
Збаразь- кий р-н	Шимко- вецька сільська рада	76.с.Реш- нівка	364	42	1	так	5466	224	3	18	нормальний	ні	так			

